

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Jaroslavy Skoumalové a soudců JUDr. Jarmily Ďáskové a Mgr. Petra Sedláka v právní věci žalobce **P. H.**, zastoupeného JUDr. Vladimírem Papežem, advokátem se sídlem nám. Přemysla Otakara II. č. 32, České Budějovice, adresa pro doručování 767 01 Kroměříž, Tovačovského 3161, proti žalovanému **Generálnímu ředitelství cel**, se sídlem 140 96 Praha 4, Budějovická 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 1. 2013, č. j. 3513/2013-900000-304.4,

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí Generálního ředitelství cel, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání podané proti rozhodnutí Celního úřadu Zlín ze dne 7. 11. 2012, č. j. 18197-5/2012-136600-021 a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Prvostupňovým rozhodnutím bylo rozhodnuto podle ust. § 42 d) odst. 1 písm. a) zákona o spotřebních daních o propadnutí vybraných výrobků v rozhodnutí uvedených, které byly zajištěny rozhodnutím celního úřadu č. j. 12744-3/2012-136600-032 ze dne 19. 6. 2012.

Žalovaný zamítl odvolání žalobce proti prvostupňovému rozhodnutí, neboť bylo zřejmé, že žalobce nedopravoval vybrané výrobky pro svoji osobní spotřebu a že se jedná o vybrané výrobky uvolněné do režimu volného daňového oběhu (§ 3 písm. l) zákona o spotřebních daních). Podle § 5 odst. 6 téhož zákona poté platí, že vybrané výrobky uvedené do volného daňového oběhu lze dopravovat pouze s daňovým dokladem, s dokladem o prodeji, s dokladem o dopravě nebo s rozhodnutím správce daně o vyměření daně. Zmíněná povinnost není v zákoně o spotřebních daních stanovena samoúčelně, ale naopak bez

stanovení této povinnosti by v podstatě byla znemožněna jakákoliv kontrola zdanění vybraných výrobků, neboť přesně identifikovat určité zboží lze pouze ve spojení s dokladem, který se k němu vztahuje.

V případě porušení této „evidenční povinnosti“ nastupuje institut k zajištění a následuje řízení o zajištěných vybraných výrobcích, jejichž účelem je zjistit a prokázat, zda skutečně došlo k porušení této povinnosti některým ze způsobů uvedených v § 42 zákona o spotřebních daních. V případě prokázání, že s vybranými výrobky bylo nakládáno způsobem podle § 42 zákona o spotřebních daních rozhodne celní úřad o jejich zabránění či propadnutí.

Žalovaný vycházel ze správního spisu a především z tvrzení samotného odvolatele, obsaženého v Protokolu o zajištění vybraných výrobků ze dne 15. 6. 2012, kde jednoznačně vyplývá, že v době kontroly žalobce nedoložil k části dopravovaných vybraných výrobků žádný z dokladů požadovaných § 5 zákona o spotřebních daních, tzn. že dopravoval tyto vybrané výrobky bez povinného dokladu, čímž porušil povinnost stanovenou v § 5 odst. 6 zákona o spotřebních daních.

Jelikož zákon o spotřebních daních stanoví, že vybrané výrobky uvolnění do volného daňového oběhu lze dopravovat pouze s dokladem ve smyslu § 5 zákona o spotřebních daních, to znamená, že tento doklad musí vybrané výrobky při jejich dopravě doprovázet fyzicky, je zřejmé, že tato povinnost ze strany odvolatele nebyla splněna a nemění na tom nic, že byly předloženy dodatečně. S odvoláním na judikaturu NSS v Brně – rozsudek ze dne 3. 3. 2010, č. j. 1Afs 12/2010, z něhož vyplývá, že ust. § 42 d) odst. 1 písm. a) zákona o spotřebních daních je sankčním ustanovením, které stanoví, že subjektu, jenž poruší zákonnou povinnost ve smyslu § 42 odst. 1 a 2 zákona o spotřebních daních, musí být bezpodmínečně uložena majetková sankce, spočívající v odnětí jeho vlastnického práva mimo jiné k vybraným výrobkům, jichž se porušení této povinnosti týká. Protože v předmětné věci se nejednalo o uvolnění zajištěných výrobků podle ust. § 42c odst. 1 písm. a) zákona o spotřebních daních, bylo rozhodnuto tak, jak je ve výroku uvedeno.

Žalobce ve včas podané žalobě ze dne 1. 2. 2012 namítal, že obě rozhodnutí tj. prvostupňové i druhostupňové jsou nezákonné a nezákonnost spočívá v nesprávnosti právního posouzení. Nesouhlasil s tím, že žalovaný se odvolal na judikaturu NSS, rozsudek 1Afs 12/2010 – 107, neboť s argumentací žalovaného zásadním způsobem nesouhlasí a domnívá se, že je mylná. Je přesvědčen, že tento judikát se na konkrétní projednávanou věc nevztahuje, neboť z tohoto rozhodnutí vyplývá, že rozhodnutí o propadnutí vybraných výrobků podle § 42 odst. 11 zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních není na překážku následnému vyměření spotřební daně. V tomto případě šlo však o jinou situaci, opačnou, neboť ve věci byla daň prokazatelně zaplacená před samotnou kontrolou žalovaného. Žalobce při kontrole přímo označil místo, kde se doklady nacházejí a pro pracovníky žalovaného tedy nebyl problém si toto tvrzení ověřit. Není možné bez dalšího učinit závěr, že výrobky byly v době kontroly bez dokladu, tj. v rozporu s § 42 odst. 1 zákona o spotřebních daních, když se doklad evidentně fyzicky nacházel na jiném místě, které žalobce označil. Takovéto pojetí zákona o spotřebních daních jde zcela jistě proti smyslu zákona, o uložení sankce propadnutí výrobku ani nemluvě. Považuje tento postup žalovaného za nesprávný a formalistický. Odvolal se na rozsáhlou judikaturu Ústavního soudu pojednávající o formalistickém způsobu

rozhodování správních orgánů. Závěrem uvedl, že účelem ustanovení zákona o spotřebních daních je, aby povinný subjekt řádně platil spotřební daň za vybrané výrobky. Propadnutí věci je pak dle tohoto zákona absolutní sankcí, jejímž smyslem je postih při porušení povinnosti řádného zaplacení spotřební daně. Proto závěrem navrhl, aby rozhodnutí Celního úřadu ve Zlíně ze dne 7. 1. 2012 a rozhodnutí Generálního ředitelství cel ze dne 23. 1. 2013 byly zrušeny. Po zrušení obou rozhodnutí, necht' je žalovanému uložena povinnost zaplatit náklady řízení žalobci.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě ze dne 14. 3. 2013 uvedl, že zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů stanoví, že vybrané výrobky uvolněné do volného daňového oběhu lze dopravovat pouze s dokladem ve smyslu § 5 citovaného zákona. Z uvedeného vyplývá, že zmíněný doklad musí vybrané výrobky při jejich dopravě provázet fyzicky. Žalobce bez dalšího tvrdil, že se doklady nacházejí u účetní, což v žádném případě nelze považovat za přesné určení jiného místa, jak žalobce v podané žalobě tvrdí. Nicméně povinnost dopravovat vybrané výrobky s dokladem dle § 5 citovaného zákona nebyla ze strany žalobce splněna, když v době, kdy ze strany žalobce došlo k předložení daňových dokladů, žádná doprava už neprobíhala.

Žalobce byl postižen za nedodržení evidenčních povinností stanovených zákonem o spotřebních daních (doprava vybraných výrobků s příslušným dokladem), přičemž samotný vznik povinnosti daň přiznat a zaplatit je třeba od sankce propadnutí odlišovat. Ustanovení § 42 d) odst. 1 písm. a) zákona o spotřebních daních, k němuž se žalobce v podané žalobě vyjadřuje, je sankčním ustanovením, které stanoví, že subjektu, jež poruší zákonnou povinnost ve smyslu § 42 odst. 1 a 2 citovaného zákona musí být bezpodmínečně uložena majetková sankce, spočívající v odnětí jeho vlastnického práva mimo jiné k vybraným výrobkům, jichž se porušení této povinnosti týká. Ustanovení zákona nedává možnost žádného správního uvážení, jak se mylně domnívá žalobce, zákon zde výslovně stanoví, že správce daně „rozhodne o propadnutí“, pokud dle ust. § 42 c) zákona o spotřebních daních (SPD) nerozhodne o uvolnění – přičemž o uvolnění zajištěných vybraných výrobků je rozhodováno podle § 42 c) odst. 1 písm. a) SPD pouze v případě, že se prokáže, že s vybranými výrobky nebylo nakládáno způsoby uvedenými v § 42 odst. 1 nebo 2 SPD. Pro uvolnění vybraných výrobků však nebyly v případě žalobce splněny zákonem stanovené podmínky. Celní orgány jsou výše uvedenými ustanoveními zákona, které prostor pro správní uvážení nevytváří, vázány a nemohou se od něj při své rozhodovací činnosti odchýlit. V právní věci žalobce se jedná o dopravu výrobků na jiné prostorově určené místo na vzdálenost několika kilometrů, kdy doklady k nim nejsou v příslušném časovém okamžiku vůbec k dispozici. Příklad, který uvedl žalobce v žalobě je nepřipadný.

K namítanému užití přepjatého nepřiměřeného formalismu s poukazem na nález Ústavního soudu (PL. ÚS 21/96 z 4. 2. 1997) se týká vztahu mezi starou a novou právní úpravou při transformaci státního podniku a jeho následné privatizaci. Týká se tedy skutkově i právně zcela jiného případu, než je tento. I ostatní nálezy, na něž žalobce ve své žalobě poukázal nejsou použitelné na projednávanou věc. V případě žalobce však napadené rozhodnutí nelze považovat za přepjatě formalistické, neboť žalovaný byl povinen jednat v souladu s ust. § 42 odst. 1, 2 SPD, jak je uvedeno výše.

Dále žalovaný nesouhlasí s námitkou žalobce, že rozhodnutí NSS, č. j. 1Afs 12/2010 – 107 nevztahuje se na projednávaný případ. Nelze souhlasit s námitkami žalobce uvedenými v podané žalobě, kde jsou směřovány dohromady jak sankce propadnutí vybraných výrobků se zaplacením spotřební daně.

S ohledem na výše uvedené navrhuje, aby soud žalobu zamítl jako nedůvodnou.

Žalobce ve své replice k vyjádření žalovaného ze dne 27. 4. 2013 setrval na svých žalobních důvodech a pokud jde o pasivní legitimaci žalovaného připouští, že nedopatřením byl žalovaný nesprávným způsobem označen, což z obsahu žaloby vyplynulo, kdo má být označen za žalovaného a především bylo označeno rozhodnutí, kterého orgánu žalobou napadá. Závěrem opět navrhuje zrušení obou rozhodnutí jak prvostupňového tak druhostupňového.

Krajský soud v Brně přezkoumal žalobou napadená rozhodnutí z hlediska námitek v žalobě uvedených, neboť jejich rozsahem je soud vázán. Po posouzení věci dospěl soud k závěru, že žaloba důvodná není. Podle § 51 odst. 1 s.ř.s. rozhodl soud bez nařízení jednání, když účastníci s tímto postupem souhlasili.

Z obsahu spisového materiálu vyplývá, že správní orgán I. stupně svým rozhodnutím ze dne 7. 11. 2012 č. j. 18197-5/2012-136600-021 rozhodl podle § 42 d) odst. 1 písm. a) zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních ve znění pozdějších předpisů o propadnutí vybraných výrobků specifikovaných v tomto prvostupňovém rozhodnutí. Výrobky byly zajištěny rozhodnutím Celního úřadu Zlín č. j. 12744-3/2012-136600-032 ze dne 19. 6. 2012 osobě, u níž byly zjištěny, tj. panu P. H., nar. X, O. 1320, O. Vlastníkem zabraných výrobků je stát.

K tomuto kroku se správní orgán rozhodl tehdy, kdy dne 15. 6. 2012 byla provedena kontrola dopravního prostředku Ford Transit, RZ X za účelem zjištění, zda druh a množství dopravovaných vybraných výrobků odpovídají druhu a množství vybraných výrobků uvedených v průvodních dokladech stanovených pro dopravu vybraných výrobků. Při kontrole bylo zjištěno, že část vybraných výrobků byla dopravována bez dokladu uvedeného v § 5 resp. v § 6 zákona o spotřebních daních. Osobou, u níž byly vybrané výrobky zjištěny byl pan P. H. Ten na výzvu na místě předložil doklady prokazující zdanění pouze části dopravovaných výrobků. Vybrané výrobky, u nichž nebylo prokázáno řádné nabytí, byly zajištěny na podkladě protokolu celního úřadu č. j. 12744/2012-136600-032 ze dne 15. 6. 2012 (dále jen Protokol) a následně rozhodnutí celního úřadu č. j. 12744-3/2012-136600-032 ze dne 19. 6. 2012. Žalobce uvedl, že je vlastníkem lihovin a že tyto nakupuje za účelem dalšího prodeje. 19. 6. 2012 pak celnímu úřadu předložil další doklady prokazující řádné nabytí podstatné části zajištěných výrobků. V průběhu daňového řízení, které bylo zahájeno 28. 6. 2012 doručením rozhodnutí celního úřadu ze dne 26. 6. 2012 pak bylo zjištěno, že zdanění nebylo prokázáno pouze u části zajištěných vybraných výrobků. Jednalo se o lihoviny, které jsou specifikovány v rozhodnutí správního orgánu I. stupně.

Nezávisle na výsledku daňového řízení zahájil celní úřad 12. 10. 2012 řízení o zajištěných vybraných výrobcích podle § 42 b) zákona o spotřebních daních. Podle § 42 a) citovaného zákona jsou účastníky řízení o zajištěných vybraných výrobcích za a) osoba, u níž byly vybrané výrobky zjištěny, b) osoba, která má věcné právo k zajištěným vybraným výrobkům. V obou případech šlo o stejnou osobu. V průběhu řízení byl žalobce vyzván, aby v 15-ti denní lhůtě prokázal, že zajištěné vybrané výrobky byly dopravovány v souladu s právními předpisy, konkrétně šlo o prokázání, zda bylo s vybranými výrobky nakládáno způsobem uvedeným v § 42 odst. 1 zákona o spotřebních daních, tj. zda tyto výrobky byly dopravovány bez dokladů zde jmenovaných či nikoliv. Na uvedenou výzvu byly dne 15. 10. 2012 opakovaně předloženy doklady, které prokázaly zdanění většiny zajištěného zboží a které byly předloženy již 19. 6. 2012, nebyl však předložen ani navrhnut jediný důkaz, že zajištěné vybrané výrobky byly dopravovány s požadovanými doklady.

Jelikož původní vlastník nedostal své povinnosti ve stanovené lhůtě, tj. neprokázal, že vybrané výrobky byly dopravovány v souladu s právními předpisy, proto bylo rozhodnuto o jejich propadnutí.

Na základě podaného odvolání ze dne 15. 6. 2012 odvolatel namítal, že v době kontroly u sebe zmíněný doklad neměl z důvodu zanesení do účetnictví. Za zboží byla řádně zaplacená spotřební daň, čímž dle názoru odvolatele je prokázáno řádné nabytí zboží se všemi náležitostmi, vytýká prvostupňovému rozhodnutí nezákonnost, neboť bylo vůči němu postupováno s nepřiměřenou tvrdostí, neboť došlo k propadnutí věcí, které byly legálně nabyty.

Odvolací orgán po přezkoumání předchozího řízení a napadeného rozhodnutí konstatoval, že správní orgán I. stupně postupoval v souladu se zákonem, neboť bylo zřejmé, že odvolatel nedopravoval vybrané výrobky pro svoji osobní spotřebu a že se jedná o vybrané výrobky uvolněné do režimu volného daňového oběhu. Podle § 5 odst. 6 zákona o spotřebních daních poté platí, že vybrané výrobky uvedené do volného daňového oběhu lze dopravovat pouze s daňovým dokladem, s dokladem o prodeji, s dokladem o dopravě nebo s rozhodnutím správce daně o vyměření daně. Konstatoval, že zmíněná povinnost není v zákoně o spotřebních daních stanovena samoúčelně, ale naopak bez stanovení této povinnosti by v podstatě byla znemožněna jakákoliv kontrola zdanění vybraných výrobků, neboť přesně identifikovat určité zboží lze pouze ve spojení s dokladem, který se k němu vztahuje.

V případě porušení této evidenční povinnosti nastupuje institut zajištění a následuje řízení o zajištění vybraných výrobcích, jejichž účelem je zjistit a prokázat, zda skutečně došlo k porušení této povinnosti některým ze způsobů uvedených v § 42 zákona o spotřebních daních. V případě prokázání, že s vybranými výrobky bylo nakládáno způsobem podle § 42 zákona o spotřebních daních, rozhodne celní úřad o jejich zabránění a propadnutí. Jelikož v projednávaném případě žalobce neprokázal postup v souladu se zákonem, neboť v době kontroly nedoložil k části dopravovaných vybraných výrobků žádný z dokladů požadovaných § 5 zákona o spotřebních daních, tzn. že vybrané výrobky dopravoval bez povinné dokladu, porušil povinnost stanovenou § odst. 6 zákona o spotřebních daních. Sice v průběhu řízení předložil daňové doklady prokazující zdanění této části jím dopravovaných vybraných výrobků, ale předložené doklady zajištěné vybrané výrobky v době jejich dopravy nedoprovázely. Proto odvolání žalobce zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

Ust. § 42 zákona o spotřebních daních upravuje oprávnění celních orgánů zajistit vybrané výrobky podléhající spotřební dani a případně následně rozhodnout o jejich propadnutí či zabránění. V době rozhodné pro projednávaný případ bylo možné takové výrobky zajistit i tehdy, když celní orgán zjistil, že příslušné výrobky jsou dopravovány bez dokladu prokazujícího osvobození výrobků od spotřební daně nebo že výrobky jsou dopravovány ve větším množství bez dokladu prokazujícího jejich zdanění spotřební daní (§ 42 odst. 1 písm. a) a b). Podle odst. 2 výše citovaného ustanovení nejedná-li se o vybrané výrobky pro osobní spotřebu nebo není-li prokázáno oprávněné nabytí vybraných výrobků za ceny bez daně, celní úřad nebo celní ředitelství tyto vybrané výrobky zajistí, jestliže jsou za a) skladovány bez dokladu uvedeného v § 5, za b) údaje uvedené na dokladu podle písm. a) jsou nesprávné nebo nepravdivé, nebo za c) doklad uvedený v písm. a) je pozměněný nebo padělaný. Podle odst. 3 k zajištění vybraných výrobků nebo dopravního prostředku podle odst. 1 nebo 2 provede celní úřad nebo celní ředitelství, které jako první zjistí důvody pro zajištění a sepiše o tom protokol.

Podle § 42b) odst. 1 zákona o spotřebních daních celní úřad, který rozhodl o zajištění vybraných výrobků nebo dopravního prostředku, bezodkladně zahájí řízení, jehož cílem je prokázání, zda s vybranými výrobky bylo nakládáno způsoby uvedenými v § 42 odst. 1 nebo 2 zákona o spotřebních daních nebo zda dopravní prostředek takové výrobky dopravoval.

V případě, že nebude rozhodnuto o uvolnění vybraných výrobků, tzn., že nebudou splněny podmínky ust. § 42 c) odst. 1 písm. a) ZSOD, platí dle ust. § 42 d) odst. 1 písm. a) zákona o spotřebních daních, že je třeba rozhodnout o propadnutí vybraných výrobků, je-li jejich vlastník znám.

Krajský soud po zjištění výše uvedených skutečností vycházel z judikatury NSS, tj. z rozsudku ze dne 3. 3. 2010, č. j. 1Afs 12/2010 – 107, kde NSS konstatoval, že účelem zajištění výrobků je omezení dispozice s nimi ze strany kontrolované osoby či jejich vlastníka do té doby, než bude vyjasněno, zda s nimi bylo nakládáno v rozporu se zákonem, tzn., že výrobky nebyly zdaněny či osvobozeny od spotřební daně. Propadnutí výrobků je pak sankcí za porušení zákona o spotřebních daních: stav zde trestá vlastníka předmětných výrobků podléhajících spotřební dani především za nedodržení evidenčních povinností specifikovaných v § 5, § 6 a dalších zákona o spotřebních daních. Od této sankce je však třeba odlišovat samotný vznik povinnosti daň přiznat a zaplatit. Ten je totiž na případné sankci za porušení evidenčních povinností zcela nezávislý. Povinnost daň přiznat a zaplatit vzniká přímo ze zákona při splnění podmínek vymezených v § 9 zákona o spotřebních daních. Konkrétně v případě žalobce se jednalo o případ specifikovaný v odst. 3 písm. e) § 9, podle něhož mu tato povinnost vznikla dne, kdy u něj byly jako u plátce spotřební daně podle § 4 odst. 1 písm. f) zákona o spotřebních daních zajištěny vybrané výrobky. Zákon o spotřebních daních neupravuje žádné výjimky týkající se vzniku povinnosti přiznat a zaplatit daň a současně ani skutečnost, že bylo rozhodnuto o propadnutí vybraných výrobků nezakládá jejich osvobození od této daně.

Soud souhlasí s posouzením věci žalovaným, že propadnutím zajištěných vybraných výrobků je jejich vlastník (žalobce) postižen za nedodržení evidenčních povinností

stanovených zákonem o spotřebních daních (doprava vybraných výrobků s příslušným dokladem), přičemž samotný vznik povinnosti daň přiznat a zaplatit je třeba od sankce propadnutí odlišovat.

Ust. § 42 d) odst. 1 písm. a) zákona o spotřebních daních je sankčním ustanovením, které stanoví, že subjektu, jenž poruší zákonnou povinnost ve smyslu § 42 odst. 1 a 2 zákona o spotřebních daních, musí být bezpodmínečně uložena majetková sankce, spočívající v odnětí jeho vlastnická práva mimo jiné k vybraným výrobkům, jichž se porušení této povinnosti týká.

Zmíněné ustanovení má povahu ustanovení zakládajícího automatickou povinnost rozhodnout o propadnutí vybraných výrobků v případech, kdy s nimi bylo nakládáno některým ze způsobu podle § 42 odst. 1 a 2 citovaného zákona a je-li znám jejich vlastník, což vyplývá z jeho nepodmíněné formulace „rozhodne o propadnutí“, pokud nerozhodne o jejich uvolnění.

S ohledem na výše uvedené má soud za to, že podmínky stanovené zákonem o spotřebních daních pro uložení propadnutí vybraných výrobků byly bez zbytku naplněny a žalovaný tak při vydání napadeného rozhodnutí (včetně správního orgánu I. stupně) postupovaly v souladu s právními předpisy.

Z důvodu výše uvedených dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, proto žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., neboť žalobce neměl ve věci úspěch a proto mu právo na náhradu nákladů řízení nebylo přiznáno. Žalovanému náklady řízení nevznikly, proto soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 24. února 2014

JUDr. Jaroslava Skoumalová, v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Marie Šeregelyová